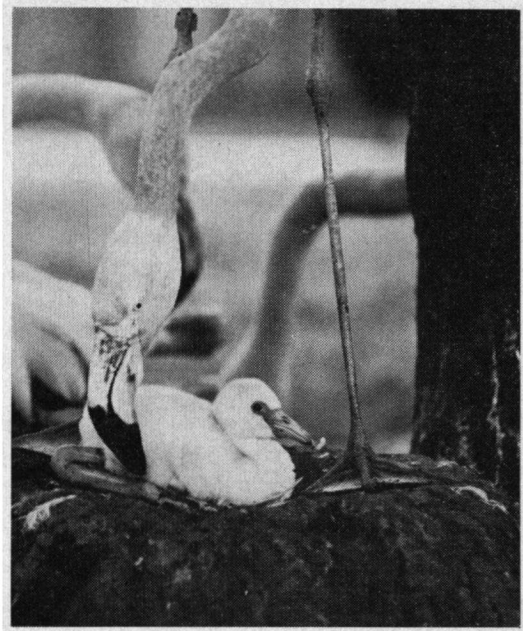

JONGE RODE FLAMINGO
Foto „Artis”

Rode flamingo's broedden met succes in „Artis”

Door Drs. D. Dekker

Na een periode van jaren van vergeefse pogingen is eindelijk in „Artis” het eerste flamingokuiken uit het ei gekropen. In 1967 waren de verwachtingen hoog gespannen, omdat toen de sinds enkele jaren gebruikelijke nestbouw werd bekroond met het leggen van een paar eieren. Broedresultaten bleven echter uit. Er kwam geen jong. Eén ei brak reeds binnen enige dagen, het tweede bleek, nadat de broedtijd was verstreken, onbevucht te zijn. Dit waren echter ervaringen die succesrijker dierentuinen in het begin ook hebben opgedaan, zodat de hoop op succes naar het volgende jaar werd verschoven. En terecht! Want reeds vroeg in het voorjaar van 1968, in de eerste weken van april, toonden vele flamingo's grote belangstelling voor de nestresten in de modderpoel aan de waterkant van hun verblijf. Echt intensief nestbouwgedrag trad evenwel pas aan de dag toen de structuur van de natte modder werd verbeterd door toevoeging van een kruiwagen klei.

Vooraf in de tweede helft van april werden vaak uren achtereen besteed aan de nestbouw, meestal in voorbeeldige onderlinge samenwerking van beide echtgenoten. De bouwstof werd daarbij met de snavel op een hoop gebracht, waar ze dan door de partner met de poten werd aangestampt.

In de eerste week van mei was het vooral een stel rode flamingo's, dat de gekozen nestplaats fel verdedigde tegenover soortgenoten. (De groep bestond uit 9 stuks rode en 12 stuks witte flamingo's). De 20e mei werd overigens pas het eerste ei gemeld. Het wijfje zat er op, de man hield, staande naast het nest,

al te opdragende soortgenoten uit de buurt. Zittend op het nest werd intussen met de snavel voortgebouwd aan verhoging van de nestrand, waarbij behalve modder ook stokjes en steentjes werden gebruikt.

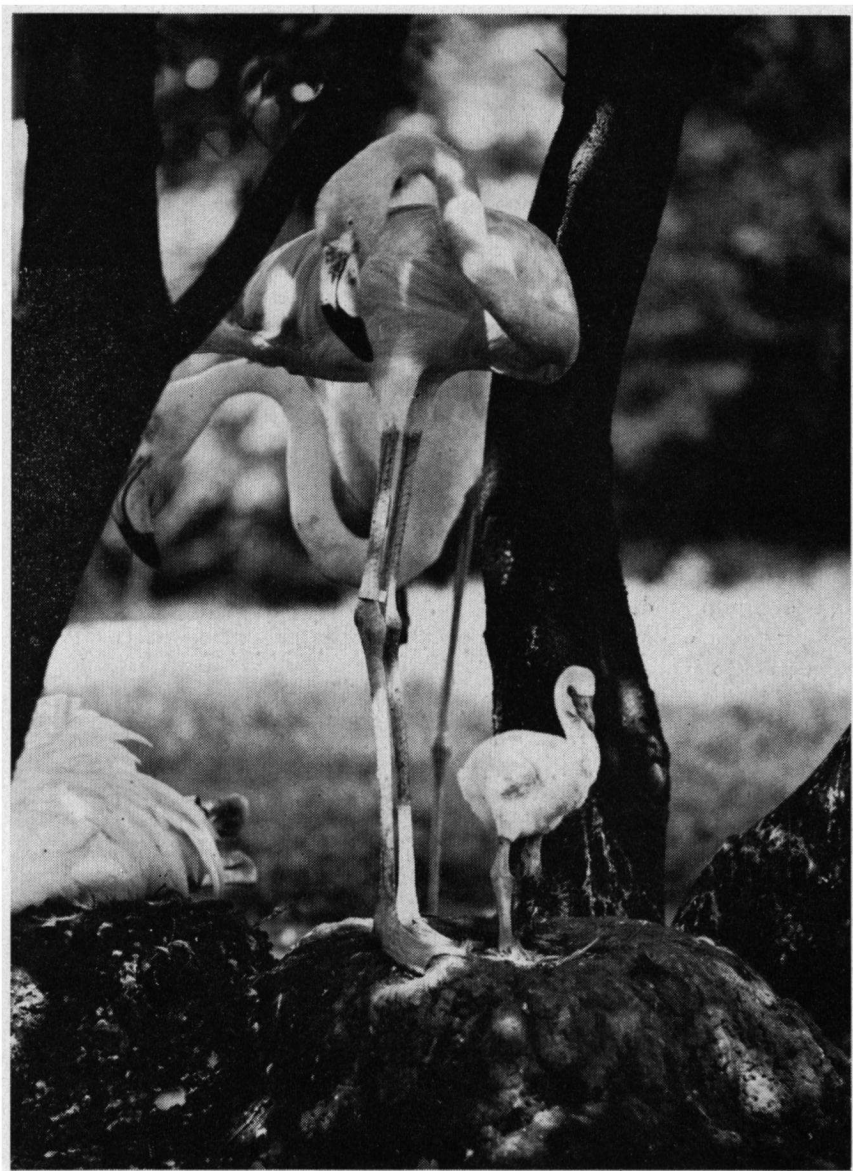
In de loop van de twee daarop volgende weken kwamen nog twee stel tot broeden, zodat tenslotte twee paar rode en een paar witte flamingo's ieder een ei onder hun hoede hadden.

Wekenlang, in het guur-koude juniweer, wisselden man en vrouw elkaar bij het broeden af. Het enige jong dat tenslotte na een bebroedingsduur van 31 dagen werd geboren, was van een stel rode flamingo's (de overige eieren bleken ook ditmaal onbevrukt te zijn). Het werd 's avonds om half zes door het publiek ontdekt. De toevallig op dat ogenblik passerende surveillant kwam juist op tijd om een al te nieuwsgierige toeschouwer te beletten om met een stok de oude vogel te doen opstaan!

De eerste twee dagen verbleef de jonge vogel bijna voortdurend onder de oude. Een glimp van de grijze donsbal werd slechts opgevangen als beide ouders elkaar aflostten. Wel kwam zo nu en dan het kopje, met het korte en nog rechte

HET VOEREN VAN HET JONG / Foto „Artis”

HOOG TORENEN DE OUDERS BOVEN HET JONG / Foto „Artis“

snaveltje te voorschijn, tussen lichaam en vleugel van de oude vogel, bedelend om voer; of het achterlijfje van tussen de buikveren om zo een straaltje witte mest keurig over de rand van het nest te mikken.

Het voeren door de ouders geschiedde in die dagen ook in hoofdzaak tussen de veren. Daarbij was de snavelpunt van het jong slechts af en toe zichtbaar. Op een leeftijd van drie dagen bleek het jong echter in staat om, met hulp van snavel en poten, weer op het nest te klauteren als het tengevolge van onvoorzichtige aflosmanoeuvres der ouders er af was gevallen.

Op de leeftijd van een week maakte het jong al uitstapjes in de omgeving van het nest, pikte daarbij naar alles wat zijn belangstelling opwekte, steentjes, boomblaadjes enz. en baadde heftig klapperend met zijn donzige vleugelstompjes in het modderwater.

In diezelfde tijd verlieten ouders en kind vaak voor de gehele dag het nest, verbleven achter op het veld en keerden 's avonds pas terug. Intussen hadden zich de bij de geboorte korte en opvallend dikke pootjes al gestrekt tot het langere en slankere stelt-formaat. De punt van het snaveltje vertoonde nu een duidelijke kromming.

Regelmatig was in die tijd het voeren te zien. De jonge vogel stond daarbij onder de oude, beide in dezelfde richting, waarbij de punt van de snavel van de ouder rustte in de halfgeopende, omhooggerichte snavel van het jong. Onzichtbaar voor ons vond daarbij de overdracht van de „melk” plaats (zie Het Vogeljaar, 15 jrg., nr. 2).

Op een leeftijd van veertien dagen zwierf het jong al zelfstandig, dus zonder begeleiding van zijn ouders, door de „kolonie”. Alleen als de honger sprak, zocht het jong zijn ouders op, waarbij dan vaak langdurig gebedeld moest worden, voor er gevoerd werd.

Intussen is de jonge vogel nu enkele maanden oud, voorspoedig gegroeid, en het donskleed is vervangen door een grauwbrown verenkleed. Wij hopen nu maar, dat dit bescheiden succes het begin mag zijn van een jaarlijks terugkerende kweek van deze vogels.

- Drs. D. Dekker, p/a „Artis”, Plantage Kerklaan 40, Amsterdam-C.